

bolj pogostoma, odkar ni bilo za nje dosti več dobiti na pokončanem in opustošenem Kranjskem. A v Bitki pri Beljaku jih je obležalo nad 10.000, med njimi Ali-paša sam, ranjenih pa je bilo nad 7000. K zmagi so pripomogli tudi ujeti kristjani, ki so med bojem raztrgali vezi ter zgrabili sovražnika odzadaj. S to zmago so se Korošci iznebili Turkov za to stoletje, ne pa tudi Kranjci, nad katere so se pridrvili vsako leto, dokler se ni Maksimilijanu I. posrečilo skleniti z njimi miru leta 1503.

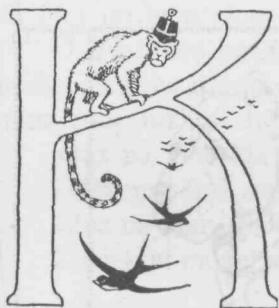
* * *

V Balkanski vojni, ki je lani in letos z grozovito silo vihrala med našimi južnimi brati in med krutim Turčinom, je pa bila moč Turkov popolnoma uničena.

STONE RAKOVČAN:

Tomažev Tinček.

Kadar je odkorakal Tomažev Tinček v vas k Joz-
ljevim ali kupovat k Mehačevim, je pomaknil
klobuček skoro nazaj do temena, potisnil roke glo-
boko v žep in šel moško, kakor bi hotel reči:
»Jaz sem tudi fant od fare! Nikogar se ne bojim!«

In Tinček se res ni bal nikogar. Mati, očka
in teta so ga ljubili, ker ni bil poreden in ju je
vedno slušal, drugi ljudje so ga pa tudi radi videli,
saj se je znal pomeniti kakor fant šestnajstih let,

dasi jih je štel tisto leto komaj sedem in nekaj čez.

Pa nesreča nikoli ne počiva! Tudi Tinček je neko noč izgubil ves
pogum in ko je zjutraj šel po vasi, ni bil več tako zastavnega koraka,
več ni imel klobučka pomaknjene na korajžo.

Bilo je tisti dan pred Malim Šmarnom, ko so se ustavili pri Meha-
čevih ovčarji, moške, ki so pasli po brdih za vasjo za kakih deset staj-
ovac. No, ovčarji niso bili hudobni ljudje, narobe — če je prišel kdo k
njim, so mu takoj ponudili prigrizek ovčjega sira ali skute. Pa imeli so
pse, velike, z dolgo dlako — pse čuvače, ki so zganjali ovce skupaj in
jih varovali pred sovražniki. Črne gobce so imeli ti psi, črne hude oči
— in kar je bilo najhuje — velike, ostre zobe.

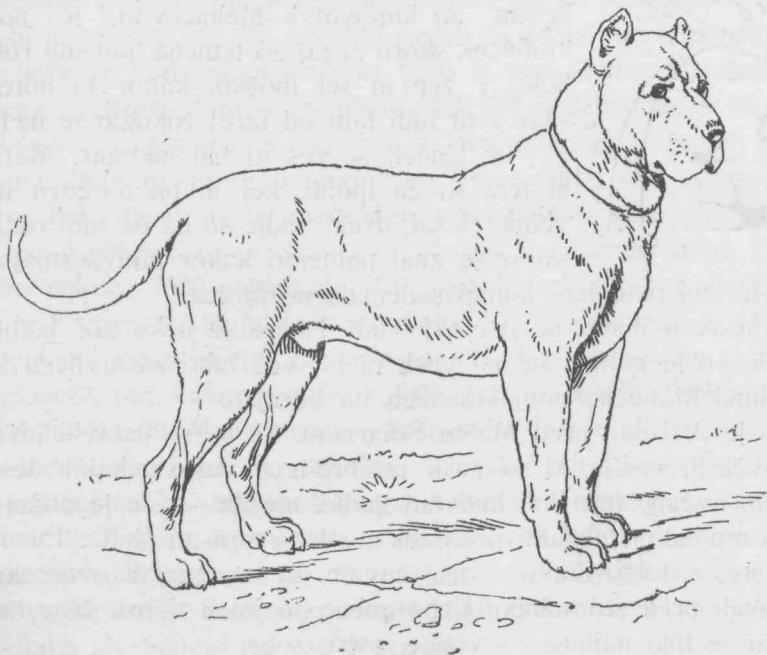
Ustavili so se ovčarji pri Mehačevih, da se poslove in da plačajo,
kar je bilo še dolga na koruzni moki in slanini, zakaj prihodnji dan odrinejo
spet nazaj v svoje kraje tja nekam k morju. Z njimi je bil tudi Tiger, mlad
ovčarski pes, ki jih je vedno spremljal, dočim so drugi čuvali kočo in
drobnico.

Lep je bil Tiger! Lepo sivo dlako je imel, lep, zavilhan rep, ves črn gobec, in velik je tudi že bil. Razumel je vrhutega še nekaj besed, kakor: Prosi! Hop! Primi!

Ne vem, kako se je zgodilo — resnica je: Tiger je ostal pri Mehačevih. Privadil se je kmalu, hodil okrog hiše ter polegal na solncu pred vežnimi vrati. Ponoči je legel pred svojo leseno hišico pri skednju. Če je kje kaj zaškripalo, ali če je zdrknil iz ometa kak kamenček, je tiho vstal in šel pogledat. Ko se je do trdna prepričal, da ni nikake nevarnosti, je legel spet na prejšnje mesto. Časih je ponoči pogledal tudi dalje po vasi. Prišel je na eni strani do šole, na drugi pa skoro do Rihtarjeve hiše, tako da je čuval skoro pol vasi.

S Tinčkom sta se že takoj početkom sprijaznila. Dražil ga ni nikdar, kadar pa je imel kos kruha, je tudi Tigru privoščil nekaj grizljajev. Privadil se mu je tako, da je jedel kruh z roke. Če si je položil Tinček kosček kruha na ramo, je Tiger počasi dvignil sprednji nogi, jih upri obenj in vzel kosček z rame. Prav rada sta imela drug drugega!

Nekega večera je prišla Tinčkova mama pozno s polja. Skuhala je kave, a kruha je imela premalo doma. Poslala je Tinčka k Mehačevim po cel hleb.

Mehačev Tiger

Lep, svetel večer je bil. Tinček je kupil kruh in možko — kot po navadi — koračil domov. Hleb je nesel v desni roki pod pazduho. Prišel je do ogla in — glej, od druge strani mu je šel nasproti Tiger. Prijazno ga je poklical Tinček in prijazno je Tiger odgovoril s tem, da je zamahljal z repom.

»Poglej, Tigerček — dal bi ti kruha, pa ga ne smem, ker je cel hleb — odlomiti pa ne smem —«

Tako ga je Tinček ogovoril, ko sta bila skupaj, in zaeno pokazal s prstom na hleb.

Tedaj je pa Tiger švignil s prednjima nogama po dečku, zagrabil z ostrimi zobmi hleb in jo pobrisal z njim nekam za hlev.

Nekaj časa je stal Tinček kakor okamenel — ker yes dogodek se je izvršil, kakor bi odrezal. Spomnil se je, da je napačno napravil, ko je pokazal s prstom na hleb. Tiger je mislil, da mu veli zagrabit hleb, kakor je to vedno storil, kadar je položil kosček kruha na ramo. — Ko se je po prvem osupnjenju zavedel, je jel klicati s prav prijaznim glasom:

»Tigerček!... Tigerček!... Na... na!«

Ali Tiger ga je vedno čul in slušal, le takrat ne. Čepel je v skednju za hlevom in pridno otepal hleb.

O Tinčkovi nezgodi so še tisti večer zvedeli pri Mehačevih, ko je prišla njegova mama po drug hleb. Bilo pa je v trgovini več ljudi, med njimi tudi Jozljev Janez, ki je drugo jutro navsezgoda zaklical Tinčku:

»Jaz pa vem, da ti je Tiger povedel cel hleb, ho, cel hleb!...«

»Pa me ima rajši kot tebe —««

»Jaz pa vem, da ti je Tiger pojedel cel hleb, ho, cel hleb!...«

Tinček ni mogel več do besede, stekel je v izbo in se bridko zjokal...

Pesem.

*Vprašal tebe sem, potoček,
davno že v mladostnih dneh —
kam tako hitiš čez polje,
kaj iskri se ti v očeh?...*

*„Aj, v daljave daleč plavam,
tam je zemlja večen svat,
tam doma je sreča bajna,
svet učen je in bogat.“*

*Tudi jaz ostavil dom sem,
sreče šel iskat med svet,
pa se le otožen vračam —
v srcu mrzel, v lica bled...*

Tone Rakovčan.

